

Riudoms, terra de gegants i grallers

Pere Campiñez i Francesc Xavier Làzaro

L'origen dels gegants, segons ens explica Joan Amades, es remunta a la processó del Corpus, al començament del segle XIV, quan es van desenvolupar diverses activitats que destacaven pel seu to festiu. Algunes d'aquestes formes han perdurat al pas dels temps. Els gegants i els capgrossos han acabat convertint-se en elements típicament festius i en totes les places dels pobles ballen al so de la música, generalment de la gralla. Tot i que existeixen músiques i balls genèrics, hi han localitats o colles que tenen la seva pròpia música i dansa i mantenint una identitat pròpia.

Geogràficament, de gegants es troben gairebé a tot Europa: a països com França, Bèlgica, Holanda,... i és precisament en algunes poblacions d'aquestes països on la Colla Gegantera de Riudoms ha fet les seves sortides més destacades durant la temporada gegantera de l'any 2000. Així, durant els dies 29 i 30 d'abril efectuen la Sortida Internacional a la població francesa de Stenvorde (on acudeixen amb el gegant A.Gaudí acompanyats pels grallers), i els dies 3 i 4 de juny, visiten la població holandesa de Maastricht (A. Gaudí i grallers). El mateix cap de setmana, dies 3 i 4 de juny (els gegants Ton i Cisca) realitzen la tradicional sortida a la Ciutat Gegantera de Catalunya, que enguany es celebrava a Barberà del Vallès. Destacada també va ser la presència dels geganters a la Baixada de Gegants per l'Ebre, produïda els dies 30 de setembre (trajecte de Móra d'Ebre a Xerta, amb el gegant A. Gaudí) i l'1 d'octubre (tra-

Gegant "Fromulus" i el Gegant Antoni Gaudí a la població de Steenvoorde (França), el diumenge dia 30 d'abril del 2.000

jecte des de Xerta a Sant Jaume d'Enveja, amb el gegants Ton i Cisca).

Altres sortides realitzades per la Colla Gegantera han estat a Vila-seca de Solcina, Matadepera, Salou, Cerdanyola del Vallès, La Garriga, Llisar de Vall, Capellades, Bràfim (on es va celebrar la I Trobada de Capgrossos de Catalunya), Mont-roig, Montbrió del Camp, Hospitalet de l'Infant, Montblanc, Borges Blanques, Cambrils, El

El Grup de Grallers "Fotem-li Canya" de la Colla Gegantera de Riudoms afinant els instruments, el diumenge dia 4 de juny del 2.000 a la ciutat de Maastricht (Holanda).

Morell i La Selva del Camp.

La Colla Gegantera, ha dut també diverses iniciatives en la nostra vila i ha participat en actes destacats com: Exposició a les escoles Beat Bonaventura (el mes de març), l'organització de les III Matinades de Grallers i V Trobada de Gegants (durant el mes de maig), participació en els actes dels Campionats d'Espanya de Socorrisme i Salvament i l'Exposició de Gegants i Capgrossos de Riudoms (durant la XX. Fira de l'Avellana) o la recent participació en el Vè. Parc Infantil de Nadal.

En l'actualitat la Colla està formada de 34 integrants als que se'ls hi ha d'afegir 11 grallers, que acompanyen gairebé sempre a les sortides de la Colla Gegantera. Aquest grup de Grallers, es va formar l'any 1997 a l'Institut Joan Guinjoan de Riudoms, i posteriorment, passà a integrar-se dins de la Colla Gegantera. El grup és coneix amb el nom de Grallers "Fotem-li Canya" i està compost per 8 gralles, 2 caixes i 1 bombo. A part de les sortides realitzades amb la Colla Gegantera de Riudoms, també ha realitzat sortides amb els Diables de Riudoms, del CERAP, a les poblacions de: la Bisbal de Falset (octubre) i de La Selva del Camp (novembre), així com la tradicional sortida dels diables per la Festa Major de Sant Jaume (el divendres 21 de juliol).

En un altre ordre de notícies, cal informar que en l'Assemblea General Ordinària de l'Agrupació de Colles de Geganters de Catalunya, en la que el geganter riudomenc Francesc Xavier Ortiz és vocal de les comarques i sots-president de la Coordinadora de Colles de Geganters i Grups de Grallers de les Comarques Meridionals de Catalunya, va treballar intensament per assolir la candidatura de Sant Carles de la Ràpita, com la població designada, per organitzar la XVII. Ciutat Gegantera de Catalunya, l'any 2002.

* * *